

Do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polski

Dr Andrzeja Dudy

Sprawa łamania konstytucyjnego prawa obywateli polskich do głosowania poza granicami RP

15 lipca 2015 roku

Wielce Szanowny Panie Prezydencie,

Zwracamy się do Pana o powstrzymanie dyskryminacji Polonii na świecie, dotyczącej gwarantowanego przez Konstytucję RP prawa do głosowania każdego obywatela polskiego, niezależnie od miejsca zamieszkania.

Konstytucja RP w art. 62 pkt 1 stanowi, że „Obywatel polski ma prawo udziału w referendum oraz prawo wybierania Prezydenta Rzeczypospolitej, posłów, senatorów i przedstawicieli do organów samorządu terytorialnego, jeśli najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat.” Jednocześnie Konstytucja RP w art 34 pkt 2 jednoznacznie stwierdza, że „Obywatel polski nie może utracić obywatelstwa polskiego, chyba że sam się go zrzeknie.”

Z powyższymi zapisami Ustawy Zasadniczej RP korespondują bezpośrednio; art 37 pkt 1 („Kto znajduje się pod władzą Rzeczypospolitej Polskiej korzysta z wolności i praw zapewnionych w Konstytucji”), art. 1 („Rzeczpospolita jest dobrem wspólnym wszystkich obywateli”) oraz art. 8 pkt 2 („Przepisy Konstytucji stosuje się bezpośrednio, chyba że Konstytucja stanowi inaczej”).

Rząd RP w sposób szczególnie łamie postanowienia wymienionych zapisów Konstytucji w zakresie czynnego prawa wyborczego obywateli polskich poza granicami RP. W rozporządzeniach do podległych sobie placówek administracji państwowych takich jak Ambasady i Konsulaty RP stosuje bezprawny wymóg posiadania przez obywatela polskiego, pragnącego wziąć udział w wyborach Prezydenta RP, ważnego paszportu polskiego. Oznacza to, że obecny Rząd RP w sposób jawny pozbawia prawa wyborczego miliony obywateli polskich na całym świecie, pozbawiając ich tym samym praw obywatelskich.

Konstytucja RP nie dopuszcza takiej ewentualności w żadnym z wymienionych zapisów ani też nie pozostawia tutaj furtki dowolności. Utrata ważności dokumentu, potwierdzającego polskie obywatelstwo (w przypadku obywateli polskich, przebywających czasowo bądź na stałe poza granicami Państwa Polskiego) nie jest bowiem równoznaczna z utratą obywatelstwa, a tym samym z utratą wynikających z tego praw. Nie ma przy tym żadnego znaczenia czy obywatel polski posiada również obywatelstwo innego państwa (Ustawa o obywatelstwie polskim z 2 kwietnia 2009 roku, Rozdział 1, art. 3 pkt1) czy też przebywa poza granicami RP

w innym charakterze.

Rząd RP w sposób szczególny łamie postanowienia wymienionych zapisów Konstytucji w zakresie czynnego prawa wyborczego obywateli polskich poza granicami RP. W rozporządzeniach do podległych sobie placówek administracji państwowych takich jak Ambasady i Konsulaty RP stosuje bezprawny wymóg posiadania przez obywatela polskiego, pragnącego wziąć udział w wyborach Prezydenta RP, ważnego paszportu polskiego. Oznacza to, że obecny Rząd RP dla osiągnięcia doraźnych celów politycznych partii rządzącej w Polsce, w sposób jawny pozbawia prawa wyborczego tysiące obywateli polskich na całym świecie, pozbawiając ich tym samym praw obywatelskich.

Konstytucja RP nie dopuszcza takiej ewentualności w żadnym z wymienionych zapisów ani też nie pozostawia tutaj furtki dowolności. Utrata ważności dokumentu, potwierdzającego polskie obywatelstwo (w przypadku obywateli polskich, przebywających czasowo bądź na stałe poza granicami Państwa Polskiego) nie jest bowiem równoznaczna z utratą obywatelstwa, a tym samym z utratą wynikających z tego praw. Nie ma przy tym żadnego znaczenia czy obywatel polski posiada również obywatelstwo innego państwa (Ustawa o obywatelstwie polskim z 2 kwietnia 2009 roku, Rozdział 1, art. 3 pkt1) czy też przebywa poza granicami RP w innym charakterze.

Sytuacja ta dotyczy szczególnie obywateli polskich, posiadających podwójne obywatelstwo, którzy ze względu na ograniczenia wizowe, ze zrozumiałych względów muszą podróżować na paszporcie kraju, który zapewnia im powrót do miejsca stałego zamieszkania, np. USA. Często nie odnawiają oni ważności polskiego paszportu, przez co są automatycznie odarci z praw obywateli polskich, dotyczących czynnego udziału w wyborach. Powodem jest również odległość do najbliższej placówki dyplomatycznej RP od miejsca ich zamieszkania, co jest szczególnym utrudnieniem zwłaszcza w państwach wielkopowierzchniowych jak np. USA, Kanada, Australia czy Brazylia. Lata działalności byłego ministra spraw zagranicznych Radosława Sikorskiego owocują na tym polu szczególnie złą sławą. Zniesiono bowiem możliwość ubiegania się o odnowienie paszportu polskiego drogą pocztową, wymagając każdorazowo osobistego stawiennictwa się petenta w Konsulacie lub Ambasadzie RP. Taka procedura oznacza, że zarówno dla złożenia wniosku o paszport, jak i później, jego odbioru należy zgłosić się osobiście, co wiąże się z dodatkowymi, wcale nie małym kosztami podróży i poświęcenia kilku dni czasu.

Wszystkie te działania obecnego rządu RP wydają się wskazywać na tło polityczne obozu rządzącego. Jest to działanie bezprawne, stojące w sprzeczności z Konstytucją RP. Dlatego zwracamy się do Pana Prezydenta z prośbą o interwencję w tej sprawie. Jednocześnie proponujemy bardzo proste rozwiązanie problemu, które pozwoliłoby raz na zawsze zerwać z takimi praktykami, tak obecnie, jak i w przyszłości.

Nasza propozycja polega na wprowadzeniu Karty Wyborczej Polaka, dokumentu, który byłby raz wydawany każdemu obywatelowi Polski i byłby ważny dożywotnio. Karta Wyborcza Polaka nie uprawniałaby absolutnie do niczego poza stwierdzeniem posiadania polskiego obywatelstwa, a tym samym byłaby potwierdzeniem czynnego prawa wyborczego. Dokument ten byłby wydawany na żądanie przez Konsulaty i Ambasady RP za stosowną opłatą. Dla zabezpieczenia przed bezprawnym użyciem takiej Karty przez osoby trzecie (np. w razie śmierci właściciela Karty) proponujemy stworzenie prostego miejsca rejestracji przedwyborczej na serverach Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Każdy posiadacz Karty Wyborczej Polaka miałby obowiązek zalogować się do tego miejsca w określonym terminie. ID oraz hasło dostępu byłoby niejako rejestracją przedwyborczą, ważną tylko na czas bezpośrednio następujących wyborów. Osoby, które z jakichś powodów złożyłyby wniosek o rezygnację z obywatelstwa polskiego miałyby obowiązek zwrotu Karty lub złożenie

notaryzowanego oświadczenia o rezygnacji z czynnego prawa wyborczego. Przy obecnej technologii wniosek o zrzeczenie się obywatelstwa polskiego oznaczałby również deaktywację Karty przez odpowiedzialnego pracownika Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Ufamy, że to proste rozwiązanie przyczyniłoby się do ostatecznego uregulowania egzekucji prawa wyborczego dla wszystkich bez wyjątku obywateli polskich, zamieszkałych poza granicami kraju. Dlatego zwracamy się do Pana Prezydenta jako strażnika Konstytucji Rzeczypospolitej Polski o łaskawe rozważenie naszej propozycji.

Łączymy wyrazy najgłębszego szacunku,

Stanisław Matejczuk—Koordynator Główny

Ks. Prałat Dr Jan Pietrzyk—Kapelan Główny

Ks. Prof. Dr hab Zygmunt Zieliński—Konsultant

Koordinatory:

Stefan Buchholz—Maine, USA

Grzegorz Chlipała—Podkarpacie

Piotr Ciołkiewicz—Ziemia Radomska

Tomasz Czarnik—Szwecja

Bazyli Dawidziuk—Podlasie

Anna Deniziak—Mazowsze

Mariusz Drapikowski—Pomorze Gdańskie

Piotr Wiesław Jakubiak—Ontario, Canada

Wojciech Kosiba—Górny Śląsk

Stanisław Kozanecki—Kujawy i Pomorze

Antoni Niemczak—New Mexico, USA

Stefan Polesiuk—Litwa

Agata Sajdak—Małopolska

Andrzej Szpak—Texas, USA

Alicja Staszewska—Sekretariat PSF, Canada

Za zgodność:

Stanisław Matejczuk

Koordinator Główny

